

podle § 22 rozhodnutím soudu. Co bylo proti tomu plněno, může býti požadováno zpět. Z toho nepochybně vychází, že neplatnost, kterouž tu zákon vyslovil, týká se toliko dohody o nájemném a jen pokud se příčí ustanovením zákona, nikoliv však samé nájemní smlouvy, podobně jako vyslovení neplatnosti úplaty podle druhého odstavce téhož § 20 nevztahuje se na samu smlouvu o postoupení nebo nájmu místnosti, která byla při tom sjednána. Bylo by také v příkrém rozporu se zákonem, jenž vůbec celou svoji tendencí a zvláště § 20 má nájemce chrániti, kdyby se z toho, že pronajímatel jednal proti tomuto zákazu, ba proti předpisům zákona o bytové lichvě, vyvozovalo, že i smlouva nájemní jest nicotná a že nájemník, poněvadž užívá bytu neb místnosti bez právního důvodu, je povinen je odevzdati a vykliditi. Tím by se pravý účel zákona podle konečného výsledku zvrhl v citelnou újmu nájemcovu, jehož chce zákon bráti v ochranu. Žalovaná dovolala se proti žalobkyni ochrany lichevního zákona, kteráž jí byla poskytnuta, a bylo by nyní přímo protismyslným, kdyby se jako důsledek toho mělo vysloviti, že též sám nájemní poměr mezi nimi jest nicotným, že žalovaná užívá bytu bez právního důvodu a že má místnost již užívanou žalobkyni odevzdati, pokud se týče že nemá nároku na odevzdání části bytu, který si později přinajala a jenž jí posud nebyl do užívání odevzdán.

Čís. 7243.

Námítka zahájené rozepře předpokládá totožnost stran a totožnost sporného předmětu. Pro totožnost stran jest bez významu, že mají v obou sporech opačné postavení. Totožnost sporného předmětu předpokládá souhlasnost právního důvodu a právního nároku v obou sporech.

(Rozh. ze dne 16. srpna 1927, R I 650/27.)

Námítce zahájené rozepře soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námítku zahájené rozepře. Důvody: Námítka zahájeného sporu jest podle § 233 c. ř. s. odůvodněna jen tehdy, jde-li mezi týmiž stranami o týž nárok. Než ve sporech zahájených u okresního soudu v Z. pod značkou C 40/27 a u obchodního soudu v Praze pod zn. Ck V 6/27 nejde o týž nárok; v onom sporu domáhá se firma A. výroku, že Karel W. jest povinen byt vykliditi a odevzdati, v tomto sporu domáhá se Karel W. výroku, že firma A. jest povinna byt mu ponechati. Jde sice o totožnost bytu, nikoli však o totožnost nároku; to vysvitne jasně při úvaze, že i kdyby žaloba Karla W-a na ponechání v bytě byla zamítnuta, nebylo by tím rozhodnuto ještě o nároku firmy na vyklizení a odevzdání bytu a že by firma pouhým zamítnutím žaloby na ponechání bytu nezískala exekuční titul pro svůj nárok na vyklizení. Oba nároky jsou ovšem v logické souvislosti tak, že jeden z nich vylučuje nutně druhý, než tím nároky nestaly se totožnými, neboť nárok na vyklizení jest nárokem širším.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Námitka zahájené rozepře (§ 232 a 233 c. ř. s.) předpokládá totožnost stran a totožnost sporného předmětu v obou sporech. Totožnost stran zde jest, o tom není sporu; mají však v obou sporech postavení opačné. Není zde však totožnosti předmětu sporu, které předpokládá souhlasnost právního důvodu a právního nároku v obou sporech. Právní důvod nároku v obou sporech jest sice totožným, není zde však jednotného právního nároku. Právním důvodem nároku v obou sporech jest jsoucnost služební smlouvy a z ní plynoucího práva na používání naturálního bytu, pokud se týče nedostatek tohoto práva. Z tohoto právního důvodu vyvozuje se však v každém sporu jiný důsledek, jiný právní nárok. Žalobou Ck V 6/27, podanou dne 7. ledna 1927 Karlem W-em u obchodního soudu, domáhá se tento uznání povinnosti společnosti A. trpěti pod exekucí užívání bytu W-em do 30. září 1927, kdežto žalobou v tomto sporu podanou dne 21. ledna 1927 domáhá se společnost A. uznání povinnosti žalovaného W-a naturální byt vykliditi a jí odevzdati do čtrnácti dnů pod exekucí. Není zde tedy ani v tom ani v onom sporu žaloby určovací, jak mylně předpokládá dovolací rekurs, nýbrž obě žaloby směřují k plnění, pokud se týče k opomenutí. Bude-li zamítnuta žaloba první a tím uznáno, že není společnost A. povinna trpěti užívání bytu W-em do 30. září 1927, neplyne z toho ještě bez dalšího, že jest povinen W. se vystěhovati z bytu do 14 dnů, vždyť zbývá neurčitá řada možností užívání bytu, omezeného na dobu kratší než do 30. září 1927 (na př. do 31. května, do 30. června, do 31. července, do 31. srpna 1927), z čehož vidno, že zamítnutí žaloby první neznamena ještě vítězství ve sporu druhém, v němž se žádá uznání povinnosti k vyklizení bytu do 14 dnů, nehledíc ani k tomu, že zamítnutí žaloby první by neskytalo společnosti A. proti W-ovi titul k exekučnímu vyklizení naturálního bytu, jehož se žalobou druhou domáhá, a musila by tudíž nicméně společnost A., chtěla-li by W-a nuceně vykliditi, podati znovu žalobu na vyklizení bytu. Není zde tudíž totožnosti žalobního nároku v obou sporech a není proto námitka rozepře zahájené odůvodněnou.

Čís. 7244.

Směnka, uvádějící bez vytčení platebního místa více míst jako bydlišť směnečníků, jest neplatnou.

(Rozh. ze dne 16. srpna 1927, R I 698/27.)

Procesní soud první stolice zrušil směnečný platební příkaz k námitce žalovaného, že směnka jest neplatnou, ježto jsou na ní uvedeni tři směnečníci se dvěma různými bydlišti. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl. Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by znovu rozhodl.